

چيروك ژيانم

بوني كه باب نه بوو، كهر داغكردن بوو

(ف. پشهيمان)

بلام ټو گوتی: - ټیټه ټم خانووه مان کړیوه ټو وانیښ چوونه ته ټورویا. له سه رتا باوه م نه کړد، وک دټوانه م لټهات. هرچی سه روت و ماندو بووم هه بوو، به خورای پوښت. ټیتر ههستم کړد قولم بپراوه فریودراوم، که وتومه ته سه رساجی علی. به ناچار به ره و شاره که بایر ارم گه رانه وه، هرچه نه ده مزانی ټه مجاره شیان له زیندان خوم ده بینه وه. ټوه بوو دیسانه و دووسال زیندانی کرام. له کورتاییدا دلټم بو بوتی گوشت چووم، نه مزانی کهر داغکړدنه.

بکات، ټیټه زماوند بکه بن و ټو ویش بگه پټتوه ټورویا. پوځیک سه رانی مائی ټوانم کړد، ده ستگرانه که م گوتی: به بیانی له کاکم ده چین بو سه رانی خیمان له لادئ، له وانه هه فته په کمان پټیچئ، که هاتمه وه خوم به دواتدا دنټیټم. من له سه ر ټو قسه په لټی خه وتم و نه چوومه و بولایان، هه فته بوو به ١٠ پوځی بوو به دوو هه فته، ټوقرمه لټیټرا له رووی خوم هه لمائی و چووم بوټالیان، له درگه م دا، ژنیکی سپر درگه کی کړدوه، نه مده ناسی، واقم ورما، وامزانی میوانه،

ده زانی. ویستم کرای بکه م و خیزان دروست بکه م. هندی له ناسیوان ریگه ټو وروپایان پی نیشان دده م. به لام من حزم به ټو وروپا نه ده کړد، ده مویست له کوردستانه ټازاد بژیمو بمرم. له ریگه دوتستانه خوازینتی کچنک کړد. به رواله ت روشنیرو ریکو پیک بوو. حزی به هه نده ران نه ده کړد. ده یگوت: بهو مهرجه شووت پیده که م که له شاره دورنه که ویته وه له نزیک دایکم براکامدا بژیم. من به مهرجی ټو کچه پازی بووم به لټنم دا هیچ کات دورنه که وینه وه له دایک براکانی ټو. عهلقه گوږدرایه وه، ماره بردرا، ټالټونو پیداویستیه کانی دیکه م بو کړی. هرچی پولو پارهم هه بوو لای ټوم دانابوو، به بیانی نه بوونی خانوویکی باش گواستته وه و زماوند هه موه ندی به دوا ده خست. کاتی منی ده بینی، وها پیزی لټده نام و خوشه ویستی پیشان دده م، من له دلی خومه ده مگوت: ټیتر ټاسووده ده ژیم و خیزانټیکی به ختسه وهر پیگده هټیم. برایه کی ده ستگرانه که م له هه نده ران ده ژیا. من نه میینی بوو. یه ک دوو جار به ته له فون قسه م له گه ل کړدبوو. گوتی: حزه ده که م تامن دټه وه ټیټه زماوند مکه کن، چونکه من براگه ورم و حزه ده که م بوخوم به شداری له زماوند هه کی بکه م، چونکه ته نیا ټو خوشکه مان هه یه و زورمان خوشده وئ. ټیتر بیانیوی زماوند بوو به دوان، خانووی باش و هاتنه وه ی براکه ی. دوی زیاتر له یه سال چاره پوانی، براکه ی گه پایه وه. مروټیکی هټیم و له سه ر خوبوو، که م دوو بوو. ده یگوت من بوخوم خانوویکی باشتان بو به کړئ ده گرم، ده بی تو ټاگات له دایک و براکمان بی. من به وقسانه دلخوشترده بووم. یه ک دوو جار به یه که وه نامان خوارد. ټو خه ریکی سه رانی خزم و ناسیوانی خوی بوو، منیش له گه ل یه کیکی تر خه ریکی کارکړدن و بازگانی بووم. چاره پوان بووم براکه ی خانو و پیدا

سه رفکردوه. ټه گهر من نه بان، له وانه یه ده سال زیندانیان به ته نگه وه وده نا. من ده مزانی قسه کانی راست نین. له ریگه خزمه کانه وه، وه لام بو ناردبوو، ټو و گوتبووی گیرانی ټو چ په یوه ندیه کی به من وه هه یه؟! هر کاتی ټازاد بوو، حیسانی خومان ده که بن. زورم هټنا برد، سه یرم کړد ده یه وی پارهمه م بختوات نا ټومیدم بکات. من بو ترساندن ټو، وام پیشاندا که به پرپرسیکی گهره ی حزبی ټو مه سه له یه ده زانی ټو ټو پشٹیوانیم لی ده کا. کاتی ناوی ټو به پرپرسم هټنا، ټو شلی کړدو به لټنی دا هر هټیچ نه بی سه رمایه کی خوم پیدا توه. من به سه رمایه پازی نه بووم پیش گرتن، ده مزانی چه ندانم قازنج کړدبوو، دواوی به شی خوم ده کړد. دوی بیټه و به رده یه کی زور له سه ر بریک قازنج ریگه وټین. ټو گوتی: جاری پارهم له دست دانیه و، ده بی ماوه یه ک ده رفتم بده ی تا سه یاره و خانووه که م ده رفو شتم. نزیکی ٢٠ روژ له هوتیل مامه وه. ټو جاره وک جاری یه که م نه بوو، شه وانه ټاسایش ده هاتنه سه ر هوتیل و دواوی ناسنامه یان ده کړد. که زانرا من خه لکی شار نیم، چه ند روژیک له وی راگیرام و ټاگادارکرام که ده بی به زوترین کات ټو شاره جیبټلم، من مه به ستی هاتنم باس ده کړد، به لام ټو و ان بابیه خیان پیته ده دا، ده یانگوت یان ده بی به لټن بده ی که ده روټتوه، یان ده تگرینو خومان ده تبه ینه وه سه ر سنوور. به لټنم پیدان هر پوله که م وهرگره وه، ده روټم. سه رټه نجام ټو بره پارهم وهرگرت، به نیازبووم بچه م شاریکی تر، یان بچه م پالپشتی حزبو ریخراوټیکی لای خومان بمټنم دابنیشم. ناسیواک هاوکاری کړدو ټو گرفته ی بو چاره سه رکرمد که تامردن سوپاسی ده که م له چاکه ی دهرناچم. من حزم به گه رانه وه بو زیدی له دایکبوون، نه ده کړدوه، هه موو گوندو شاریکی کوردستان به زیدو شاری خوم

دا به لام که سه روی خوشی پیشان نه دام. ټو وانه ی لای خومان دواوی که فیلو پالپشتیان لټده کړد، من بو م پیدا نه کړان. ټو وانه ی باشووریش به بیانوی جوږاوجوږ وهریان نه ده گرت. له ریگه ناسیواوه تازه کانه کابرایه کم ناسی که خوی به بازگان پیشان دده م. له گه ل ټو ده مست به کار کړدن کړد. ناردم له ماله وه ٢ ملیون تمه م بو هات. ټو کاته دینار له به رانبر تمه ندا زور بی نرخ و ټرزش بوو. دوو ملیون پولیکی حیسانی بوو. ماوه ی چه ند مانگی به خیز گوزره را. روژیکیان به مه به ستی وهرگرتنی ټو بارانه ی له دیوه وه بوټان ده هاتن، له مهرز نزیک که وتمه وه. نازانم پلان بوو یان ریگه وټ، له دواوی سوپا که وتمو گیرام. به ټومه تی سنوور به زانندنو په یوه ندی کرتن له گه ل دزه شوږش زیندانی کرامو سی سال به هټیچ خورایی له تمه م روټشت. نامه وی باسی گیران و دادگه و زیندانو ټه شکه نه بکه م، چونکه لام وایه هه مومان ټو و چیروکانه مان بیستوه دواوی ټازاد بوون له زیندان، ماوه یه ک له ژیر چاودتری دابووم. زور به پارټیزوه هه ننگوم هه لده هټنایه وه. به لام به دواوی ده رفتم ټیک ده گه رام که خوم بگه یه نمه وه شوینی کاره که م هر هټیچ نه بی پارهمه کانی خوم وهرگره وه. بهو نیازه وه رووم له باشووری نیشتمان کړدوه، زور به ناسانی گه شتمه وه کوته هوار. کاتی شه ریکه که م چاوی پیچ که وت زور به گهرمیوه باوه شی بو گرتسه وه. شه میوانی ټو بووم، تا درنگ دوو به دوو دانیشټینو باسی گیران و زیندانم بو گټیایه وه. ټو دلگه رمی ده کړدم ده یگوت: نه چووه بچئ، لټره وه ده ست پیده که ینه وه، وک برا کارده که بن. من نیازی کارکړدن نه بوو، ده مویست پارهمه کی خوم وهرگره وه بو خوم به دواوی ژیاټیکی ټاسووده بگه رټیم. سه رتا که وتمه منجه منجو گوتی: به هوټی گیرانی ټووه من زور زیانم لټیکه وتوه. به دواوی تو گه رام پارهم

پټیموایه ټه گهر مروټ پووداوه کانی داهاتووی خوی بی بیینی و بخوټیټه وه، لانی که م خوی له ناخوټی و پووداوه خه فسه تباره کان به دور ده گری و لټیان نزیک نابټتیه وه. من زور بی منه تانه به ره و ټاینده یه کی نادیار ده مست به راکردن کړد. ټاینده یه ک که ته نیا لاینه پوږه تیغه کانه م لای به دی ده کړدو هه لمټه بژاردن. خه ونم به ټاینده یه که وه ده بینی که سه ره تاپای گولزارو گولستان بوو. ده مگوت باشووری کوردستان زرگاره، بو ده بی منټیکی کورد له شاریکی داگیرکراوی ژیر ده مسته لاتی مله پوانه وه درټزه به زینده گی بده م. بی ټوه ی پرس به دیتران بکه م، بریک پارهم خسته گیرفانم و به ره و باشووری ولات هام. ټو کاته که سه به که سه نه بوو. سنووره کانی ټاوه لایون، سه ریازو پاسه وانی لټنه بوو. به گوټیه ی ټو باسانه ی له خه لکانم بیستبوو، شاره کانی باشوور له لام بیوون به به هشت. رادیو و ته له فزیوتی کوردی هه ن. خه لک له بوچوون و راده بیرین ټازادن. که سه پیټ نالی له پشت چاوتوه دوو بره هه ن. من خه ونم به و روژه ده بیینی. زور به ناسانی گه شتمه شوینی مه به ست. له به رچاوم شاریکی جوان و رازاوه بوو. خه لکی به کوردی ده دوان. رادیو و ته له فزیوتنه کانی به کامی دل به رنامه کانیان به کوردی په خش ده کړد. پټشمه رگه به چه که وه به نیو خیابان و کوچه و کولانه کانا ده سه وورانه وه. ده بیان باره گای حزیه کان هه بوون. له خوټشیانا شاگه شکه بیووم. نه مده زانی سه یری چی بکه م گوټی له چی رابگریم. له هوتیلټیکا ژورټیک به کړی گرت. ورده وورده ټاشنایه تی و ناسیواوم له گه ل ده وروبره پیدا کړد. سه یرم کړد به و شټویه به ناگورزه ی. پارهم ته لو ده بی و په قو رووت ده که م. به دواوی کارکړدن گه رام، کسار په یدانه بوو. هه ندیک پیټشټیان پیټکرمد که بیم به (پ.م) ی لایه ټیک. له ده رگای چه ند باره گایه کم

دیاردی شوکردن به هه نده رانی

به فراو جه لال سانج

ټه مړو زوربه ی زوری کچانی شاره که مان به ده مست کورانی هه نده رانه وه به مه به ستی بردنیا بو هه نده ران ده نالټینو و خویان تووشی ټو و باره گرانه کړدوه ، ده مستخه پو کراون. من وک خوم ټامازم پیگړدوه ټه م دوو ساله به دیار کورټی ناسیواوی خومه وه دانیشتم ، به مه به ستی ټوه ی که بمیات بو هه نده ران ، بوټه به م زه وچه رازی بووم که چی تا ټیستاش هر بیانوم بو ټه هټیټه وه و ده لی ناتوانم راتکیشم و ټیستا منیش له م زیاتر ته حه مولی ټم و زعه ناکم بریاری جیابونه وه هه تاهه تایم داوه برپارده دم که قهت به ناوی هه نده رانه وه هه لټه خه لټیم . به کچانی شاره خوشه ویسته که ده لټیم ټه گهر له ولاته که ی خوتدا هاوسه ر دروست بکه ی زور باشتره له وه ی که زماوند له گه ل که سی بکه ی که له ټو وروپا بیټ. ټوه ی نه ولاتی خوتو نه زمانی خوته، نه کړدوه و پوشتیان وک ولاته که ی ټوت، هه ر له به ر ټم هوټیانه زوربه ی ټو و که سه انه ی که زه وچیان کړدوه بو ټو وروپا و له وی نیشته چی بوون جیابونه وه له گه ل هاوسه ره که یدا رووی داوه وه زوربه ی که نه کانه مان بوټه په نا ټه بنه به ر هه نده ران له به ر ټوه ی هاوسه ریکی جوان هه لټیزون و پیداویستیه کانی خویانی پیدابن بکن چونکه لټره و زعی مادیان باش نییه که ژسانی

هاوسه ریکی پیدابن بکن نه بوونی کاریکی کړدوه که گه نه کانه مان روو له ټو وروپا بکن داواکرم له گه نه کانه مان ټم شاره جوانه ی خومان به چی نه هټیلو روو له شاری نه کن که شاری خومان نییه کوردستان ټازاده هه موو خه لک به سه ره به ستی ده ژین ټه گهر کچان به زه وچای ټو وروپا رازی نه بن ټو و گه جان ناچار ده بن په نا به رنه وه به ر شاره که ی خومان ټه گهر که سیټک زه وچای بو هه نده ران کړدی لانی که م (٢٠ سال) دانیشټوه ټینجا ټه گهر چوبټیسی بو ټو وروپا بو ټه بیټ ته مانی به سه ره ریټ له به ر ټوه ی به دیار

نوینه ریکی خه یالی کورد له په رله مانی سوید

قاسم ره یانی

ټو دوو هه لټیزانه دا هیچ هه لټیزان دټیکی تر نه هاتو ته ټاراه. که چا ویش له لیسته ی په رله مانی پټشووش ده که ی، هه مدیسان ناوی تافگه له کوله که ی ته ریشدا نییه. له سه رانسه ری میژوی په رله مانی سوید دا ته نیا ژنه کوردیک له دهره کانی پټشوودا وک نوټنه ری پالټوروی پارتی سوټسیال دیموکراتی سوید بووه ته ټندامی په رله مان، ټو ویش ناوی خاتون نالین پیگگول و له دایکبووی باکووری کوردستانه. چون کور کوری که سیټک بی ټه نجامدانی هه لټیزان دټیټه ټندامی په رله مانی ولاتیکی به قانون خاوند زه بت ره بتی وک سوید؟ خو هه لټیزان بو ټا که که سیټک ناکری. ته نیا به ریگه په کدا ټه وکاره مسوگر ده بی، ټو ویش ټه گهر بیټو که سیټک له لیسته ی پالټوروی حزبیکیا بووی و وک " رزیرو" دواوی ټو نوټنه ره ی

له دوو روژنامه ی چاپکراوی باشووری کوردستاندا، خاتوونټیکی چالاکو بوری مافی ژنان به ناوی تافگه سابیر وتووټی له گه ل کراوه و له وتووټی کانه خوی وک "ټندامی په رله مانی ټو و لاته" واته سوید، به روژنامه که ناسانده وه. له روژنامه ی ټاسو ژماره (٣٢) سټشهمه ریگه وټی ٢٠٠٤/١١/٣٠ ل. ٢٠ ی روژنامه ی میدیا ژماره ١٦٦، روژی پیټنج شه ممه ریگه وټی ١٥/٧/٢٠٠٤ ل. ٧، تافگه سابیر جه ختی کړدوه ته سه ر ټو خاله که ټو ټندامی په رله مانی سوید. ته نانه ت له راپورته که ی روژنامه ی ټاسو دا له زمان تافگه سابیره وه هاتوه: "که بنیم ریخراوه کانی ژنان و حکومه تی هه رټیم شټیکی ټه وتو بو ژنان ناکت بریم له وه کړدوه به هاوکاری په رله مانی سوید پروژیه یک دانټیم به تایبه تی که خوم له ناوه راستی سالی ٢٠٠١ هوه ټندامی په رله مانی ټو و لاته م" له سه رتاوه ده بی بگوتی که هه لټیزان دټی نوټنه رانی په رله مان له سوید هر چوار سال جارټک ده کړت. دوامین هه لټیزان دټی په رله مان له سوید له مانگی سیټه مبری سالی ٢٠٠٢ بکری، مرو چاوی به ناوی تافگه سابیر ناکه وی. به گوټیره ی قسه ی خودی تافگه سابیر که له ناوه راستی سالی ٢٠٠١ هوه ټندامی په رله مانی سوید بووه، ده بی ټو هه لټیزان دټی دهره ی پټشووی په رله مان بووی و هه ت ټیستاش هر ټو ټه نده م ته یبه به رده وامه. چونکه به گوټیره ی سیسته می هه لټیزان دټی سوید، هه لټیزان دټی دهره ی پټشووی په رله مانی سوید له سالی ١٩٩٨ دا بووه له ټیوان

سه ره پای ټو گشت ټیمکانیاته ی له به ر ده ستیانه بی هیچ لټیکو لټنه وه یه کی سه رتایی ټو و خانمیان وک ټندامی په رله مانی سوید ناسانده وه؟ بیگومان هر مه به ستیک له پشستی ټو بوختان به خوکړدنه بی، زهره ریگی زوری بو متمانه ی نیوان کوردی هه نده ران داموده زگاگانی ده ولته تی و ناده ولته تی باشووری کوردستان به تایبه ت و هه موو کوردستان به گشتی هه یه. به هه مان شټویه ش بلاکراوه روژنامه و رادیو ته له فزیوتنه کانی ناوه وه ی کوردستانیش له پیش چاوی خه لک ده خا و درټونگی و شکو گومان له دلی خوټنه ر یان بیسه ر یان بینه راندا دروست ده کات. بیچکه له هه موو ټه وانه ټو و شټویه کاره له گه ل بناخه ی روژنامه وانی دټایه تی هه یه. ټو و کاره بیټو به ناگاداری ده زگاگانی سوید بگا بیچکه له زهره هر هیچ ټاکامیکی تری بو کورده کان به دواوه نابی. هرچه ند له وانه یه ټو و چه شنه خو هه لټه ولسینه انه سزای قانونیشی هه بی. مروټ بیر له وه ده کاته وه که ټیستاکه ټو و خانم کورده به گوتی خوی بو ټه نجامدانی " پروژه" ی خوی یارمه تی له په رله مانی سوید وهرده گری، ټیتر چاره نووسی ټو و پروژه یان پروژانه چیان لټیټه وه؟ ناخو بو یارمه تی دانی ژنی لټقه و ماوی کورد، مروټ هه ر ده بی ناوی ټندامی په رله مانی سوید له سه ره بی هه ت پروژه که بریا پیگراویټ.